

KLAIPĖDOS „SMELTĖS“ PROGIMNAZIJA

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Smeltės“ progimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) reglamentuoja mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimą, įsivertinimą, kontrolinių darbų krūvį ir tvarką, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą apie mokymosi sėkmingumą.

2. Mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis:

2.1. bendrosiomis programomis;

2.2. mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK–256 (Žin., 2004, Nr. 35–1150);

2.3. nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK – 556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija);

2.1. bendraisiais ugdymo planais;

2.2. Lietuvos higienos norma HN 21:2010 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji

2.3. sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. V-60;

2.4. Mokyklos administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.

3. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

3.1. vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas;

3.2. įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą;

3.3. įsivertinimas – tai mokinio sprendimas, baigus pamokų ciklą, etapą, pusmetį, apie daromą savo pažangą, remiantis savistaba, dabartinių pasiekimų lyginimu su ankstesniais, tolimesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymas;

3.4. vertinimo refleksija – tai savo veiklų pamokoje apmąstymas, uždavinio įgyvendinimo pamatavimas, tolimesnių veiksmų numatymas;

3.5. vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas);

3.6. individualios pažangos (idiografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga;

3.7. vertinimo patikimumas – vertinimo tikrumas, vertinimo rezultatų pastovumas;

3.8. vertinimo kriterijai – mokytojas pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numato mokinių pasiekimų vertinimo lygius (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis);

3.9. kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupimas taškais, kurie konvertuojami į pažymį (įskaitą) tik pusmečio pabaigoje;

3.10. suminis pažymys – tai pažymys, kurį sudaro mokinio mokymosi pasiekimų ir pažangos įvertinimai iš pamokų ciklo, etapo;

3.11. signalinis pusmečio įvertinimas – kartą per pusmetį iš esamų pažymių vedamas aritmetinis vidurkis, leidžiantis mokiniui įsivertinti esamą situaciją;

3.12. vertinimo aplankas – tai iš anksto suplanuotas ir tam tikru būdu sudarytas mokinio pasiekimus iliustruojančių darbų rinkinys, padedantis susidaryti vaizdą, ką mokinys moka ir geba, kaip tobulėja;

3.13. kontrolinis darbas – tai formaliai vertinamas darbas, organizuotas baigus pamokų etapą, ciklą;

3.14. atsiskaitymas žodžiu – tai monologo, dialogo, diskusijos, debatų vertinimas, skirtas patikrinti, kaip mokinys geba tiek individualiai, tiek poroje taisyklingai, argumentuotai, įtikinamai reikšti mintis, apibendrinti savo ir kitų kalbą;

3.15. savarankiškas darbas – tai atsiskaitymas raštu (žodžių diktantas, testas, pastraipos kūrimas ir kt.), žodžiu, laboratorinis darbas, darbas grupėse, organizuotas iš vienos-dviejų pamokų medžiagos;

3.16. individuali pažanga (idiografinis vertinimas) – mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais, stebima ir vertinama daroma pažanga.

4. Atsižvelgus į vertinimo tikslus, taikomi šie vertinimo tipai:

4.1. diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojama siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, baigus ciklą, etapą ar jų dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą, įveikiant sunkumus;

4.2. formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuriuo siekiama operatyviai suteikti detalią informaciją apie tolesnio mokinio mokymosi bei tobulėjimo galimybes, numatant mokymosi perspektyvą, patiprinant daromą pažangą. Formuojamasis vertinimas skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti;

4.3. apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje;

4.4. kriterinis vertinimas – vertinimas, taikomas pamokose ir egzaminuose, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai. Pagal gautus rezultatus nustatomas vienas iš pasiekimų lygių: patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Vertinimo tikslai:

5.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;

5.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

5.3. nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

6. Vertinimo uždaviniai:

6.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir tobulintinas puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus; padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

6.2. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

7.1. vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;

7.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai;

7.3. ugdymo procese vyrauja mokytis padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas.

8. Vertinimo principai:

8.1. tikslingumas – vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;

8.2. atvirumas ir skaidrumas - su mokiniais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;

8.3. objektyvumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;

8.4. informatyvumas – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinsys jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti;

8.5. įvairiapusiškumas – taikomi įvairūs vertinimo metodai (apklausa raštu ir žodžiu, testai, rašiniai, ir t.t.) ir būdai (norminis ir kaupiamasis);

8.6. sistemingumas – mokiniai skatinami mokytis sistemingai, didėja jų atsakomybė, matoma, kaip mokinsys mokėsi pusmečio ar mokslo metų eigoje, tėvai (globėjai) nuolat informuojami apie vaikų mokymąsi, bei jo rezultatus.

IV. VERTINIMO PLANAVIMAS IR MOKINIŲ INFORMAVIMAS

9. Mokytojas, planuodamas vertinimą, vadovaujasi Bendrosiose programose nurodytais pasiekimų lygiais (patenkinamu, pagrindiniu, aukštesniu).

10. Ilgalaikiame plane, programoje mokytojas aprašo mokymosi pasiekimų, pažangos informacijos kaupimo ir jos fiksavimo principus. Ilgalaikio plano stulpelyje „Vertinimas“, e-dienyne fiksuoja atsiskaitymų temas ir formas.

11. Mokytojas pateikia informaciją apie taikomą dalyko vertinimą (procentų lentelę, suminio pažymio, kaupiamojo vertinimo kriterijus ir pan.).

12. Mokytojas per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su mokymosi pasiekimų, pažangos informacijos kaupimo ir fiksavimo principais.

13. Planuodamas naują etapą, ciklą, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus bei formas, informuoja, kurios veiklos bus vertinamos, kaip jos bus vertinamos, už kiek veiklų rašomas suminis pažymys ar kaupiamieji taškai.

14. Planuodamas pamoką, formuluoja mokymosi uždavinius, kuriuose apibrėžia numatomus rezultatus ir vertinimo kriterijus.

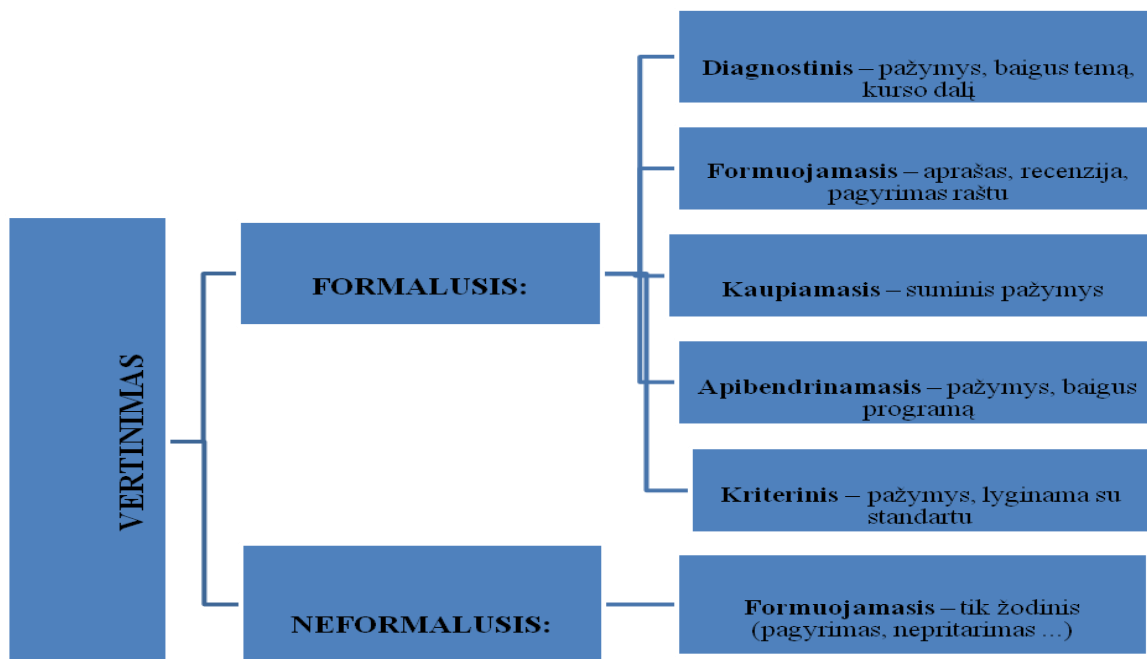
V. VERTINIMO BŪDAI

15. **Formalusis vertinimas** – taikomas vertinant žinias, įgūdžius, dalykinius bei bendruosius gebėjimus, nustatant pažangą. Mokinių užduotys vertinamos remiantis nustatytais vertinimo kriterijais pažymiu.

16. **Neformalusis vertinimas** – jis vyksta nuolat: stebint, susidarant nuomonę, kalbant, diskutuojant, jaučiant mokinių reakciją, grįžtamąjį ryšį. Vertinama mokinio asmenybės raida, jo vertybinės nuostatos, bendrųjų gebėjimų plėtotė. *Neformalaus vertinimo esmė* – geranoriškas mokytojo ir mokinio bendradarbiavimas (linktelėjimas, pritarimas, nepritarimas, parodymas pirštu, mirktelėjimas ir pan.). Neformaliojo vertinimo rezultatai aptariami pokalbių ir diskusijų su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) metu, pasitelkiant mokinių darbų parodas. Neformalus

vertinimas gali būti tik žodinis. Kiekvienas vertinimo įforminimas (aprašai, recenzijos) jau yra formalus vertinimo išraiška.

17. Formaliojo ir neformaliojo vertinimo santykis priklauso nuo ugdymo tikslų, moksleivių amžiaus, dalyko specifikos, darbo metodų ir kt. Priešmokyklinėje pakopoje, pradinėje mokykloje vyrauja neformalusis vertinimas. Aukštesnėse klasėse plačiau naudojamas formalusis vertinimas.

VI. FORMALIOJO VERTINIMO TIPAI

18. **Diagnostinis** – taikomas baigus temą ar kurso dalį:

18.1. siekiama išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;

18.2. siekiama suteikti pagalbą mokiniui įveikiant sunkumus;

18.3. mokinių pasiekimai įvertinami pažymiu, simboliu, aprašomuoju būdu elektroniniame dienyne.

19. **Formuojamasis** – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu:

19.1. formuojamojo vertinimo esmė – ne kontroliuoti, o padėti mokytis;

19.2. formuojamasis vertinimas padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti;

19.3. mokytojas pastebi ir pripažįsta net ir menkiausią mokinio pažangą;

19.4. formuojamasis vertinimas taikomas viso ugdymo proceso metu, išskyrus diagnostinio vertinimo pamokas;

19.5. vertinimas nesiejamas su pažymiu, jo paskirtis – padrąsinti, paskatinti mokinius;

19.6. formuojamojo vertinimo metu taikomos šios vertinimo formos: žodinis paskatinimas, rezultatų aptarimas su mokiniu žodžiu, stebimos ir aptariamos jo mokymosi pastangos, motyvacija, gebėjimai, dalyvavimo pamokoje aktyvumas, gebėjimas dirbti komandoje, veiklos veiksmingumas.

20. **Kaupiamasis** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas viso ugdymo proceso metu:

20.1. kaupiamasis vertinimas vykdomas vadovaujantis formuojamojo vertinimo principais;

20.2. mokytojai individualiai taiko kaupiamojo vertinimo principus, atsižvelgdami į dėstomo dalyko numatytus vertinimo kriterijus;

20.3. galutinis mokinių veiklos rezultatas vertinamas pažymiu e-dienyne;

20.4. kaupiamojo balo vertinimą mokytojas gali naudoti (nenaudoti) savo nuožiūra.

21. **Apibendrinamasis** – šio vertinimo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje, naudojamas baigus programą, kursą, modulį:

21.1. mokykloje apibendrinamasis vertinamas vykdomas 4, 6 ir 8 klasėse, administracijos iniciatyva gali būti taikomas ir kitose klasėse;

21.2. mokytojai savo iniciatyva apibendrinamąjį vertinimą gali taikyti kiekvienoje klasėje mokslo metų pabaigoje.

22. **Kriterinis** – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai, su kuriais lyginami mokinio pasiekimai:

22.1. kriterinis vertinimas naudojamas tada, kai mokinio pasiekimus norima palyginti su standartais.

22.2. mokinių pasiekimai vertinami pažymiu.

23. **Norminis vertinimas** – vertinimas, kuris sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

VII VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

Priešmokyklinis ugdymas

24. Vaikų pasiekimus ir pažangą vertina priešmokyklinio ugdymo pedagogas;

25. Vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina priešmokyklinio ugdymo pedagogas kartu su specialistu(ais) (specialiuoju pedagogu, logopedu, psichologu ir kt.), individualiai dirbusiu(ais) su vaiku;

26. Pasiekimai ir pažanga fiksuojami Vaiko pasiekimų apraše;

27. Vaikų pasiekimų ir pažangos įvertinimas atliekamas mokslo metų pradžioje ir pabaigoje:

27.1. priešmokyklinio ugdymo pedagogas per 4 - 6 savaites nuo ugdymo programos įgyvendinimo pradžios atlieka grupės vaikų pirminių pasiekimų įvertinimą;

27.2. įgyvendinus programą, priešmokyklinio ugdymo pedagogas atlieka galutinį vaikų pasiekimų įvertinimą ir parengia vertinimo aprašą – rekomendacijas pradinių klasių mokytojui

Pradinis ugdymas

28. Vertinant 1-4 klasių ugdymo pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas.

29. Pradinio ugdymo programos mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Taikomas idiografinis (individualios pažangos) vertinimas. Mokinių pasiekimai aprašomi trumpais komentarais, aprašais e- dienyne, pratybose.

30. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per pusmetį padarytą pažangą orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių lygių požymius ir e.dienyne mokymosi pasiekimų suvestinės atitinkamose grafose įrašomas dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas - pt, pagrindinis-pg, aukštesnysis-a). Mokiniui nepasiekus patenkinamo lygio, įrašomas – nepatenkinamas-np. Metinis įvertinimas taip pat fiksuojamas lygiais.

31. Įvertinant dorinį ugdymą, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „pp“ arba „np“

32. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas. Jis perduodamas mokyklai, kurioje mokinys mokysis.

Pagrindinis ugdymas

33. 5-8 klasių mokinių pasiekimai vertinami pažymiais (taikoma 10 balų sistema), įrašais: „įskaityta“, „neįskaityta“, „neatestuota“, „atleista“.

34. 5–8 klasėse mokinių pasiekimai vertinami 10 balų sistema iš lietuvių kalbos, užsienio kalbų (anglų, rusų, prancūzų), istorijos, geografijos, biologijos, matematikos, gamtos ir žmogaus, informacinių technologijų, chemijos, fizikos, muzikos, technologijų, dailės, kūno kultūros.

„Išskaityta“, „neįskaityta“ vertinami: dorinis ugdymas (etika, tikyba), žmogaus sauga, mokomieji dalykų moduliai ir fizinio parengimo specialiosios grupės mokinių pasiekimai.

5–8 KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

1 lentelė

Pažymys/ jo reikšmė	Kaip mokinys parodo savo gebėjimus ir žinias (rodiklis)	Mokinio gebėjimai ir žinios bendrųjų programų/išsilavinimo standarto atžvilgiu
10 (puikiai)	Vertina ir kuria: kelia hipotezes, prognozuoja, teikia alternatyvas, improvizuoja, nusprendžia, vadovauja.	Pagal amžių ir mokymosi pakopą rodo susiformavusią kompetenciją. Bendrųjų programų aukštesnysis lygis.
9 (labai gerai)	Integruoja ir vertina: argumentuoja nuomonę, savarankiškai randa informaciją, ją tvarko ir tikslingai naudoja, derina, įvertina, įtakoja, modeliuoja.	Ryškėja kompetencija. Bendrųjų programų aukštesnysis lygis.
8 (gerai)	Analizuoja, išvelgia visumą: argumentuoja, daro išvadas, planuoja, diskutuoja, išplečia, tiksliai formuluoja.	Gebėjimai tvirtesni nei reikalauja bendrosios programos. Bendrųjų programų pagrindinis lygis.
7 (pakankamai gerai)	Supranta, analizuoja ir taiko žinias naujose situacijose: priskiria, palygina, nustato ryšius, išskaido, apibendrina, interpretuoja, papildo, rodo iniciatyvą.	Gebėjimai ir žinios visiškai atitinka bendrąsias programas. Bendrųjų programų pagrindinis lygis.
6 (patenkinamai)	Supranta ir taiko žinias įprastose situacijose: išaiškina, palygina, nurodo ryšius, klasifikuoja, apibūdina.	Iš esmės pasiektas standartas. Bendrųjų programų patenkinamas lygis.
5 (silpnai)	Supranta esmę: atlieka, klausia, perduoda informaciją, pateikia pavyzdžių, išplečia.	Artėja prie pagrindinio standarto. Bendrųjų programų patenkinamas lygis.
4 (labai silpnai)	Rodo bendrą supratimą: apibrėžia, aprašo, pasakoja savais žodžiais.	Gebėjimai ir žinios minimaliai atitinka bendrųjų programų reikalavimus. Bendrųjų programų patenkinamas lygis.
3 (blogai)	Nors žinios ir fragmentiškos, bet: atskiria, išskiria, nustato, išvardina.	Priartėja prie bendrųjų programų reikalavimų, galima numatyti būdus, kaip jį pasiekti artimiausiu metu.
2 (labai blogai)	Žinios fragmentiškos: tikslingai stebi, klauso, randa, atkreipia dėmesį.	Artėja prie bendrųjų programų reikalavimų, tačiau dar akivaizdžiai jo nepasiekia.
1 (nieko neatsakė, neatliko užduoties)	Žinios labai fragmentiškos: pakartoja, pavadina, atpažįsta, pamini.	Ryškėja gebėjimai ir žinios, kurios leis siekti standarto.
Neatestuotas	Kai mokinys praleidžia 50% ir daugiau dalyko pamokų per trimestrą (pusmetį).	Organizuojama atsiskaitymas pagal „Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą“.

Jei atsiskaitomas darbas vertinamas taškais tai konvertuojant taškus į balą vadovaujamosi šia lentele:

2 lentelė

Teisingų atsakymų apimtis (procentais)	Įvertinimas
100-90	10
89-80	9
79-70	8
69-60	7
59-50	6
49-40	5
39-30	4
29-20	3
19-10	2
9-0	1

35. Adaptacijos periodo metu (rugsėjo mėnesį) 5 klasių mokiniai pažymiais nevertinami. Mokinių vertinimas ugdymo procese grindžiamas jų mokymosi eigos stebėjimu. Jiems teikiama informacija žodžiu ir raštu apie tai, kas padaryta gerai, ką reikia patobulinti, kaip tai atlikti, kad būtų pasiekti mokymosi uždaviniai.

36. Mokytojas e-dienyne raštu informuoja tėvus apie pažangą.

37. Pasibaigus adaptaciniam laikotarpiui 5 klasių mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pažymiais, bet rekomenduojama (spalio mėnesį) nerašyti nepatenkinamų pažymių.

38. Rugsėjo mėnesio pabaigoje 5 klasių mokinių pasiekimai gali būti tikrinami kontroliniais darbais, norint įvertinti mokinių žinių ir gebėjimų lygį.

39. Naujai atvykusių mokinių vertinimas grindžiamas humaniško principais, sudarant sąlygas mokiniui prisitaikyti prie klasės per pirmo mėnesio adaptacinį laikotarpį.

40. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti per pusmetį tokiu dažnumu:

40.1. jei dalykui mokyti skirta 1 savaitinė pamoka, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais;

40.2. jei dalykui mokyti skirta 2 savaitinės pamokos, vertinama ne mažiau kaip 7 pažymiais;

40.3. jei dalykui mokyti skirta 3-5 savaitinės pamokos, vertinama ne mažiau kaip 9 pažymiais;

41. Mokiniai, praleidę kontrolinį darbą dėl pateisinamos priežasties (gydytojo pažyma, varžybos, tėvų raštiškas pateisinimas ir kt. įrodymai) privalo atsiskaityti su mokytoju suderinę atsiskaitymo dieną, laiką ir vietą per dvi savaites nuo atvykimo į mokyklą dienos. Mokiniais, praleidusiems kontrolinį darbą be pateisinamos priežasties, mokytojas turi teisę skirti kontrolinį darbą pirmą mokinio atvykimo į mokyklą dieną. Įvertinimas fiksuojamas atsiskaitymo dieną. Jei mokinys neatsiskaito, rašomas nepatenkinamas pažymys.

42. Dalyvavimas mokyklos, miesto ar respublikinėse olimpiadose, konkursuose, varžybose ir pan. gali būti dalyke vertinamas pažymiu.

43. Mokino laikinas išvykimas gydytis ir mokytis įforminamas direktoriaus įsakymu:

43.1. mokinys grįžęs iš sanatorijos (ligoninės) klasės auklėtojai pateikia išrašą apie mokymosi pasiekimus;

43.2. klasės auklėtojas informuoja dalykų mokytojus, pažymą įsėga į asmens bylą;

43.3. dalykų mokytojai išveda gautų pažymių iš sanatorijos aritmetinį vidurkį (suapvalintą) ir įrašo į atvykimo pirmą pamoką;

43.4. dalykų mokytojai pusmečio įvertinimą veda iš sanatorijos pažymių vidurkio ir gimnazijoje gautų pažymių.

44. Namų darbų, projektinių, kūrybinių darbų vertinimas gali būti nustatytas dalyko mokytojo vertinimo apraše.

45. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

45.1. **Kontrolinis darbas** – ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės raštu arba kompiuteriu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį:

45.1.1. kontrolinių darbų užduotys sudaromos laikantis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių einama prie sunkesnių, kad kiekvienas mokinys galėtų atlikti nors kelias paprastesnes užduotis;

45.1.2. jo metu negalima naudotis papildoma medžiaga ir konsultuotis su draugais ar mokytoju;

45.1.3. ištaisyti kontroliniai darbai grąžinami pateikiant įvertinimą per 1 savaitę nuo parašymo dienos;

45.1.4. kontrolinio darbo rezultatų įvertinimas dešimties balų vertinimo sistemoje įrašomas į e-dienyną.

45.1.5. mokiniai, praleidę kontrolinį darbą, privalo jį atsiskaityti pagal 37 punkte nurodytą tvarką;

45.1.6. mokiniui per dieną skiriamas ne daugiau kaip 1 kontrolinis darbas;

45.1.7. mokytojas apie kontrolinį darbą mokinius informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę;

45.1.8. dėl objektyvių priežasčių mokytojas turi teisę kontrolinio darbo laiką pakeisti, bet būtina suderinti su mokiniais.

45.2. **Apklausa žodžiu** – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti dalyko žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis per gimtosios, užsienio kalbų ir socialinių mokslų pamokas:

45.2.1. atsakinėjant žodžiu įvertinimas pateikiamas argumentuotai tos pačios pamokos metu;

45.2.2. praleidus pamoką be priežasties, mokytojas turi teisę kitą pamoką kviesti atsakinėti ir vertinti;

45.2.3. iš anksto apie apklausą mokinius informuoti neprivalu;

45.3. **Apklausa raštu** – greitas mokinių žinių patikrinimas. Pateikiamos konkrečios, trumpos, aiškios užduotys:

45.4. apklausos raštu formos gali būti įvairios: klausimynas, testas, diktantas;

45.5. darbai gali būti vertinami pažymiu arba kaupiamuoju balu;

45.6. iš anksto apie apklausą mokinius informuoti neprivalu.

45.7. **Savarankiškas darbas** atliekamas iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų programoje numatytų temų:

45.7.1. savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis:

45.7.2. savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis;

45.7.3. darbai nebūtinai vertinami pažymiu, mokytojas gali pasirinkti kurių mokinių darbus jis įvertins;

45.7.4. iš anksto apie savarankišką darbą mokinius informuoti neprivalu.

45.8. **Rašinys, teksto suvokimo patikrinimas, kūrybinis darbas ir kt.** trunka 1-2 pamokas. Apie juos mokiniai informuojami prieš 2 savaites. Darbų įvertinimas pažymiu įrašomas į klasės e-dienyną. Mokiniai, praleidę rašinį dėl pateisinamos priežasties, atsiskaito individualiai susitarę su mokytoju, bet ne vėliau kaip per dvi savaites po atvykimo į mokyklą. Jei mokinys sirgo ilgiau nei 2 savaites, dėl atsiskaitymo individualiai tariasi su mokytoju.

45.9. **Laboratoriniai (praktiniai) darbai** ugdo mokinių gebėjimus teorines žinias pritaikyti praktiškai ir, naudojant tam tikras priemones, išspręsti iškeltą problemą (išmatuoti, apskaičiuoti, įvertinti, palyginti, braižyti brėžinius, formuluoti išvadas ir kt.).

45.9.1. apie laboratorinį darbą pranešama ne vėliau kaip prieš vieną pamoką, jie trunka ne mažiau kaip 35 minutes;

45.9.2. pažymys įrašomas į e-dienyną.

45.10. **Projektinis darbas** mokiniams siūlomas siekiant išplėsti ir pagilinti mokymosi turinį:

45.10.1. projektiniai darbai gali būti pažintiniai, kultūriniai, moksliniai, tiriamieji, sveikos gyvensenos, ekologiniai ir t.t. Darbai būna integruoti, trumpalaikiai arba ilgalaikiai;

45.10.2. projektinį darbą gali atlikti vienas mokinys arba mokinių grupės;

45.10.3. iš anksto aptariami vertinimo kriterijai. Vertinant atsižvelgiama į tikslo, uždavinių, išvadų formulavimą, temos atskleidimą, darbo pateikimo turiningumą, išsamumą, originalumą, taisyklingą kalbos vartojimą, tinkamą pristatymą auditorijai, nurodytą naudotą literatūrą, užrašų tvarkingumą ir t.t.;

45.10.4. mokiniai skatinami įsivertinti bei motyvuoti savo įsivertinimą.

45.11. **Diagnostiniai testai** rašomi mokslo metų pradžioje ir pabaigoje siekiant patikrinti mokymosi pasiekimus:

45.11.1. diagnostinių testų vykdymo tvarkaraštis sudaromas ne vėliau kaip prieš 2 savaites iki jų vykdymo pradžios;

45.11.2. diagnostiniai testai rašomi pamokų metu, diagnostinio testo, rašomo mokslo metų pradžioje, įvertinimas į e-dienyną gali būti nerašomas;

45.11.3. diagnostinio testo, rašomo mokslo metų pabaigoje, įvertinimas įrašomas į e-dienyną;

PASTABA - atsiskaitymai ir vertinimas negali būti taikomi kaip drausmės priemonė.

VIII. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

46. Specialiųjų poreikių mokiniams taikoma ta pati vertinimo sistema, kaip ir kitiems klasės mokiniams.

47. Moksleivių, mokomų pagal pritaikytą ar individualizuotą programą, žinios, gebėjimai ir įgūdžiai vertinami pagal jiems sudarytos programos turinio įsisavinimo lygį, taikant 10 balų vertinimo sistemą 5-8 klasių ir idiografinį vertinimą 1-4 klasių mokiniams. Šių moksleivių pusmečių ir metiniai pažymiai turėtų būti teigiami. Jei moksleivis gauna labai gerus arba nepatenkinamus pažymius, reikia peržiūrėti programą (ji gali būti per lengva arba per sudėtinga).

48. Mokytojas mokslo metų pabaigoje pateikia informaciją vertinant mokinį ir programą (trumpai programos gale įvardija mokinio pasiekimus, nurodo padarytą pažangą, įrašo siūlymus ir pastabas dėl programos tęsimo ar keitimo kitais metais).

IX. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

49. 1-8 klasių mokiniams dalykų metiniai įvertinimai išvedami iš I ir II pusmečio įvertinimų:

49.1. 1 – 4 klasių mokinių metinis įvertinimas pateikiamas pasiektu lygiu, įvertinus I ir II pusmečio lygius. 4 klasių mokinių metinis vertinimas pateikiamas aprašu.

49.2. mokinys praleidęs 60 % dalyko pamokų yra neatestuojamas. Jei mokinys šias pamokas praleido dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, turi teisę atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku;

49.3. 5-8 klasių mokinių metinio įvertinimo pažymys vedamas iš I ir II pusmečių įvertinimų aritmetinio vidurkio (suapvalinus iki sveiko skaičiaus pagal matematinę taisyklę).

49.4. 5-8 klasių ugdymo procesui pasibaigus, dalyko mokytojas teikia siūlymą progimnazijos direktoriui skirti papildomas darbus, kelti į aukštesnę klasę arba palikti kartoti ugdymo programos mokinius, turinčius nepatenkinamą dalyko metinį įvertinimą. Sprendimas įforminamas direktoriaus įsakymu;

49.5. jei mokiniui skiriamas papildomas darbas, dalyko mokytojas ir mokinys susitaria dėl darbo atlikimo trukmės, konsultacijų, atsiskaitymo datos;

49.6. jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu;

49.7. jei mokinio papildomas darbas buvo įvertintas nepatenkinamu įvertinimu arba neatliko papildomų darbų, dalyko mokytojas išklauso mokinio tėvų (globėjų) pageidavimą ir teikia siūlymą mokyklos vadovui kelti mokinį į aukštesnę klasę ar palikti kartoti ugdymo programas.

X. TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

50. Informacija apie mokinio pasiekimus, lankomumą tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikiama elektroniniame dienyne. Tėvams pageidaujant, klasės vadovas pateikia popierinį šios informacijos variantą.

51. Iškilus mokymosi, lankomumo, elgesio ar kt. problemoms, tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbantis, rašant elektroninius laiškus, lankantis namuose, kviečiant pokalbiui su dalykų mokytojais. Tėvams (globėjams) nereaguojant, kreipiamasi į atitinkamas institucijas.

52. Klasės auklėtojas ne rečiau kaip kartą per pusmetį organizuoja tėvų susirinkimus. Į 5 kl. mokinių bendrą tėvų pirmąjį susirinkimą gali būti kviečiami ir tose klasėse dirbantys dalykų mokytojai, kurie pristato savo dalyko tikslus, uždavinius, siektinus rezultatus, supažindina su mokymo metodika, vertinimo būdais, informuoja apie būtinas turėti mokymo priemonės ir pan. Į 6-8 klasių organizuojamus tėvų susirinkimus klasių auklėtojai mokytojus kviečia tėvų prašymu, mokytojų iniciatyva ar iškilus problemoms.

53. Klasės auklėtojos informuoja direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie mokinius, turinčius signalinius nepatenkinamus pusmečio įvertinimus.

54. Administracija du kartus per mokslo metus organizuoja atvirų durų dienas, kuriose tėvai (globėjai, rūpintojai) kartu su mokiniais turi galimybę susitikti su jų vaiką mokančiais mokytojais, administracija, klasės auklėtoja. Jeigu mokiniui gresia nepatenkinami įvertinimai, klasės auklėtojas individualiai pakviečia tėvus atvykti į mokyklą.

55. Administracija birželio mėnesį organizuoja susirinkimą būsimų I kl. mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), kuriame pristato progimnaziją, jos veiklą, ugdymo ypatumus, klasių mokytojus.

56. Administracija kartą per mokslo metus 4 ir 8 klasių mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuoja susirinkimą, kuriame juos supažindina su tolesnio mokymosi perspektyva, standartizuotų testų vykdymo tvarka.

XI. MOKINIŲ TEISĖS IR ATSAKOMYBĖ

57. Mokinys turi teisę susipažinti su mokytojo parengtais vertinimo kriterijais, aptarti su dalyko mokytoju savo mokymosi sėkmes, nesėkmes, gauti pedagoginę pagalbą, kreiptis dėl neteisingo vertinimo ar šiuo dokumentu nustatytos tvarkos nesilaikymo į mokyklos direktoriaus pavaduotoją ugdymui, direktorių.

58. Mokinių tėvai (globėjai) atsako už sistemingą informacijos apie ugdymosi pažangos stebėjimą (naudojasi e-dienyno teikiamomis galimybėmis, neturint galimybių naudotis e-dienynu, kreipiasi į klasės vadovę ir susitaria apie informacijos gavimą)

XII. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

59. Dalyko mokytojas:

59.1. pamokose pažymiu vertina įvairius mokinių veiklos aspektus (dalykinę pažangą, aktyvumą, gebėjimą dirbti grupėje, rasti kūrybišką sprendimą ir kt.);

59.2. kuria mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo metodiką- parenka tinkamus ir įvairius vertinimo metodus, būdus, formą;

59.3. efektyviai derina formalų ir neformalų vertinimą;

59.4. vertindamas skatina mokinių mokymosi motyvaciją, stiprina jų pasitikėjimą savimi, siekia padėti mokiniams suvokti bei įveikti mokymosi spragas;

59.5. specialiųjų poreikių mokiniai vertinami individualiai;

59.6. sistemingai ir laiku teikia informaciją mokiniams, jų tėvams (globėjams), klasės vadovui, (nuolat fiksuoja mokymosi pasiekimus e.dienyne, laiku išveda pusmečių ir metinius įvertinimus);

59.7. vertina pastangas, nurodo atsilikimo priežastis, svarsto mokinio kėlimo į aukštesnę klasę klausimą;

59.8. dalykų metodinėms grupėms teikia siūlymus detalizuojant dalyko vertinimo tvarką, remiantis šiuo Aprašu ir mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata (ŠMM įsakymas 2004 m. vasario 25d. Nr. ISAK-256).

60. Klasės vadovas:

60.1. seka ir vertina auklėtinių ugdymo ir saviugdos procesą;

60.2. aptaria su ugdytiniais jų veiklą bei rezultatus , padeda mokiniams išvelgti mokymosi veiklos rezultatų priežastis, numatyti tolesnius ugdymosi tikslus bei jų įgyvendinimo būdus;

60.3. kartą per mėnesį (iki naujo mėnesio 5 dienos) informuoja tėvus (globėjus) , neturinčius galimybės prisijungti prie e.dienyno, apie mokinių mokymąsi bei kitą veiklą progimnazijoje – išspausdina mokinio mėnesio pažangumo ir lankomumo ataskaitas , o pasibaigus pusmečiui, metams- mokinio pusmečio, metinę pažangumo ir lankomumo ataskaitą.

60.4. tarpininkauja tarp mokinių ir mokytojų , mokytojų ir tėvų (globėjų) sprendžiant mokinių mokymosi bei vertinimo problemas;

60.5. laiku pateikia klasės mokinių pusmečių, metinių vertinimų suvestines direktoriaus pavadootojai ugdymui;

60.6. teikia informaciją apie auklėtinį, svarstant jo kėlimo į aukštesnę klasę klausimą.

XIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61. Bendruomenės nariai: mokiniai, tėvai (globėjai) turės pilną, savalaikę informaciją apie mokinio pažangą ir pasiekimus.

62. Dalykų mokytojai supažindina mokinius su tvarka iki rugsėjo 10 d. (rekomenduojama pasirašytinai).

63. Tvarka gali būti keičiama, atsižvelgiant į mokymo proceso pokyčius ir pakeistus reglamentuojančius dokumentus, su pakeitimais mokiniai supažindinami iš naujo.